

Svatební obřad ELCA

Následující pořad svatby původně pochází od Evangelické lutherské církve v Americe (*Evangelical Lutheran Church in America, ELCA*).

Direktář obřadu

Manželství je dar od Boha, zamýšlený pro radost a posilu těch, kdo do něj vstupují a pro dobro celé lidské rodiny. Ve stvoření Bůh požehnal lidstvo vzájemným společenstvím, schopností lásky a starostí a péčí o děti. Boží věrnost, vyjádřená v smlouvě s lidem Izraele je slib, na kterém je také založeno manželství. Ježíš stvrdil manželskou úmluvu a skrz tajemství svého sebevydání zjevil velikost a hloubku lásky. Dokonce jakožto Duch držící církev ve svazku pokoje udržuje Duch svatý i ty, kdo jsou spojeni v manželství, tak aby mohli být živým znamením Boží milosti, lásky a věrnosti.

Vlastní svatbě by mělo předcházet období **přípravy**. Nejlépe alespoň šest měsíců před svatbou by tato příprava měla zahrnovat rozhovory s duchovním a jinými páry o liturgii svatby a o darech a odpovědnostech manželství. Během této přípravné doby může být budoucí sňatek oznámen ve sboru, např. slovy: „XY a XX oznamují svůj záměr uzavřít dne *toho a toho* manželství a prosí o vaše modlitby“.

Úvodní shromáždovací ritus

Svatební liturgie je bohoslužbou, ve které se manželské sliby konají před Bohem a křesťanským shromážděním. Ti kdo se sešli, reprezentují celý lid Boží a současně zahrnují lidi, kteří si sebou přinášejí rozličnost náboženských věr a duchovních praxí. Tuto liturgii obvykle zahajuje **hudba a vstupní průvod** a ti, kdo vstupují, symbolizují shromáždění všech přítomných na bohoslužbu. Po **pozdravu** následuje **pastýřský úvod**, který je příležitostí k objasnění, jak církev chápe manželství, a pro pozvání shromážděných ke sjednocení myslí a srdcí. Ti, kdo se berou jsou primárními liturgy tohoto obřadu, ordinovaný duchovní je přítomen jako oficiální svědek a předsedající liturgickému slavení. Jakmile se všichni shromáždí, pár **deklaruje svůj záměr** uzavřít sňatek. Jako aktivní účastníci liturgie mohou být rodina a shromáždění požádáni o poskytnutí své podpory a požehnání. Shromáždovací ritus končí **modlitbou dne (kolektou)**, která shromáždění připravuje na slyšení Božího slova.

Bohoslužba slova

Čtení z Písma zvěstují neotřesitelnou lásku Boží, oznamují Boží požehnání a povolávají pár k prožívání Boží lásky v rámci úmluvy o jejich společném životě. Doplňující čtení mohou také reflektovat témata úmluvy a lásky spojené s částmi liturgického roku. Členové rodiny, svatební hosté nebo účastníci shromáždění mohou být pozváni ke čtení textů, aby se vyjádřila společenstevní povaha této liturgie. **Žalmy, hymny a písně** poskytují další způsoby, jak hlásat Boží slovo a odpovídat na něj.

Sňatek

V centru svatební liturgie stojí výměna slibů ženicha a nevěsty a dar Božího požehnání. Věrnost slibovaná ve **slibech** je založena na Boží nezlomné věrnosti, jak je vyjádřena v zaslíbení křtu. **Výměna prstenů** je viditelným a hmotným symbolem, upevňujícím slova slibu. Jakýkoliv jiný doplňující symbolický akt by měl zvýraznit a nikoliv zastínit vlastní sliby a prvotní symbol předání prstenů. Sňatek, vykonaný skrze slovo a symbol, je **oznámen a prohlášen** předsedajícím duchovním a celým shromážděním. V **požehnání sňatku** předsedající dobrořečí Bohu za dary stvoření a smlouvy, vzdává díky za spásu v Ježíši Kristu a vzývá Ducha svatého, aby se tatáž požehnání stala známými v a skrze nově sezdaný pár. Po požehnání sňatku následují **přímluvné modlitby**: protože je Boží milosrdenství vyprošováno pro celý svět, zaměření tohoto ritu se přesunuje z páru k potřebám, které lidé vzájemně sdílejí na celém světě. Pokud se neslaví eucharistie, bohoslužby pokračují modlitbou Páně, požehnáním, propuštěním a odchodem.

Eucharistie

Manželství a eucharistie jsou oboje smlouvami, charakterizovanými sebedávající se láskou. Manželství zjevuje sebedávající se lásku v srdcích a vztahu mezi dvěma lidmi, kteří se stali jedním. Eucharistie zpřítomňuje skrze svátost sebedávající se lásku Ježíše Krista v jeho těle a krvi. Shromáždění, které se sešlo okolo dvou lidí a jejich sjednocení jako jednoho těla se nyní schází okolo lásky Boží a sjednocení božského a lidského v Ježíši Kristu. Pokud se sňatek slaví mezi bohoslužbou slova a eucharistií, nabízí se svátost všem pokřtěným osobám.

Závěr

Tak jako každá bohoslužba tak i svatební končí prostě. Spolu s nově sezdaným párem všichni přijmou Boží **požehnání**, jsou **vyzváni k odchodu** v pokoji a jsou **vysláni** sloužit slovem i skutkem roznášení dobré zprávy o tom, že Boží láska se zjevila v Ježíši Kristu.

Pořad svatebního shromáždění

Úvodní rítus

Pozdrav

Předsedající duchovní (P) pozdraví shromáždění (S):

P: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství Ducha svatého ať je s vámi se všemi.

S: I s tebou.

Pastýřský úvod

Duchovní může uvést obřad těmito či podobnými slovy:

A. Drazí přátelé,

sešli jsme se společně v přítomnosti Boží, abychom byli svědky uzavření manželství XY a XX a sdíleli se s nimi o jejich radost.

Bible nás učí, že manželský svazek a úmluva jsou dary Božími a svatým tajemstvím, ve kterém se dva stávají jedním tělem a obrazem jednoty (spojení) Krista a jeho Církve. Tak jako se XY a XX dnes dávají jeden druhému, připomeneme si, že v Káni Galilejské učinil náš Pán Ježíš Kristus svatební slavnost znamením Božího království lásky.

Začněme tedy tuto oslavu v důvěře, že skrze Ducha svatého je Kristus přítomen s námi také nyní a prosme, aby tento pár mohl naplňovat Boží záměr pro celý svůj život.

nebo:

B. XX a XY přišli učinit své svatební sliby v přítomnosti Boží a tohoto shromáždění. Buďme tedy nyní svědky jejich vzájemných slibů a obklopme je svými modlitbami, vzdávejme díky Bohu za dar manželství a žádejme Boha o jejich požehnání, aby mohli být posíleni ve svém společném životě a růst ve své lásce k Bohu.

Radujeme se z toho, že manželství je darováno Bohem, požehnáno naším Pánem Ježíšem Kristem a udržováno Duchem svatým. Proto budiž manželství drženo v úctě všemi.

nebo:

C. Pán Bůh nás v dobrotě stvořil jako muže a ženy a darem manželství založil lidské společenství v radosti, která nyní začíná a je dovedena k dokonalosti v životě, který přijde.

Kvůli hříchu, naší starodávné vzpouře, potěšení manželství může být zatemněno a dar rodiny se může stát břemenem. Ale protože Bůh, který ustanovil manželství, pokračuje stále s jeho žehnáním překypující a vždypřítomnou podporou, můžeme být zachováni v našich únavách a naše radost se může obnovit.

nebo:

D. Milovaný lide Boží,

sešli jsme se spolu v přítomnosti Boží, abychom dosvědčili a požehnali smlouvu lásky a věrnosti, kterou XX a XY učiní jeden druhému.

Spojení dvou lidí v srdci, těle a mysli je zamýšleno Bohem pro jejich vzájemnou radost, pro pomoc a potěšení jednoho druhému v blahobytu i v nouzi, a tak jejich láska může být požehnáním všem, které potkají. Tato slavnostní úmluva nemá být uzavřena nerozvázně nebo lehkomyšlně, ale s úctou a rozmyslem a se závazkem hledat Boží vůli pro svůj život.

Deklarace záměru

Duchovní osloví pár (XY + XX), tážaje se každé osoby:

P: XY, bereš si XX za *svoji manželku*, abyste spolu žili ve svatém manželství? Budeš *ji* milovat, těšit *ji*, ctít a podporovat *ji* ve zdraví a nemoci, a opouštěje vše ostatní, chceš *jí* být *věrný* tak dlouho, dokud vám bude oběma dáno žít?

XY, XX: Ano[, chci].

Duchovní osloví rodiny (R) ženicha a nevěsty:

P: Chcete dát svoji lásku a své požehnání této nové rodině?

R: Chceme

Duchovní osloví shromáždění.

P: Chcete všichni z Boží milosti učinit vše, co je ve vašich silách, abyste se zastávali těchto dvou lidí a starali se o ně v jejich společném životě?

S: Chceme

nebo:

P: Příbuzní, přátelé a všichni kdo jste se sešli zde s XX a XY, chcete jim slíbit podporu a péči v jejich společném životě, podírat je a modlit se za ně v časech trápení, vzdávat s nimi díky v časech radosti, mít v úctě svazek jejich úmluvy a stvrzovat, že se Boží láska odráží v jejich životech?

R+S: Chceme s pomocí Boží.

Modlitba dne (kolekta)

Předsedající duchovní pronáší modlitbu dne:

P: Modleme se.

Věčný Bože, náš Stvořiteli a Vykupiteli,

jako jsi potěšil svatbu v Káni Galilejské přítomností svého Syna, tak jeho přítomností přines svoji radost i na tuto svatbu. Shlédni na XY a XX a dej, ať se radují ze všech Tvých darů a nakonec mohou slavit nekončící svatební hostinu s Kristem naším Pánem, který žije a kraluje s Tebou a Duchem svatým jako jeden Bůh nyní i navěky.

S: Amen.

Bohoslužba slova

Čtení a responsoria

Čtou se dvě nebo tři čtení. Pokud je slavena eucharistie, nejméně jedno z nich je z evangelia. Ke čtení ze Starého zákona se může zpívat žalm nebo říkat response. Před čtením evangelia se může zpívat aklamace.

Kázání

Následuje ticho pro meditaci.

Píseň

Sňatek

Sliby

Předsedající osloví pár těmito nebo podobnými slovy:

P: *XX* a *XY*, nyní vás vyzývám k tomu abyste spojili své ruce a vyslovili své sliby.

Pár spojí ruce. Tak, aby to všichni slyšeli, mluví jeden k druhému následujícími nebo podobnými slovy; duchovní jim může pomoci vyslovit jejich sliby:

A. V přítomnosti Boží a tohoto shromáždění si já, *XY* beru Tebe, *XX*, za *svoji manželku*. Chci Tě od tohoto dne napořád v radosti i v smutku v dostatku i v nouzi ve zdraví i v nemoci milovat a starat se o Tebe tak dlouho, dokud nám oběma bude dopřán dar života. Toto je můj slavný slib.

B. Beru si Tě *XX*, za *svoji manželku* od tohoto dne napořád, abych *byl* s Tebou a *sdílel* s Tebou všechno co přijde a přijít má. Slibuji, že Ti budu *věrný*, dokud nás smrt nerozdělí.

C. Já *XY*, dávám se Tobě, *XX*. Z milosti Boží Ti slibuji podporu a péči o Tebe. Pro lásku Kristovu Ti slibuji, že Tě budu milovat. S pomocí Ducha svatého Ti slibuji, že Ti budu *věrný* tak dlouho, dokud budeme oba dva žít.

Prsteny

Když se mají vyměnit prsteny, mohou být položeny na liturgické knize duchovního nebo drženy asistujícím duchovním. Předsedající může říci:

P: Požehnej Bože tyto prsteny, ať ti, kdo je nosí, žijí v lásce a věrnosti a vytrvají ve tvé službě po všech dnech svých životů, skrze Krista našeho Pána.

Pár si vymění tyto prsteny se slovy

XY, dávám Ti tento prsten jako znamení své lásky a věrnosti.

nebo:

XY, dávám Ti tento prsten jako symbol svého slibu. Všim co jsem a co mám Ti vzdávám čest ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Prohlášení (proklamace) manželství

Předsedající osloví shromáždění:

P: XY a XX se svými sliby před Bohem a v přítomnosti tohoto shromáždění připojili jeden k druhému jako manžel a manželka. Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj.

S: Amen, Bohu díky.

Jako odpověď na prohlášení manželství může zaznít zpívaná aklamace, píseň nebo jiná hudba. Nyní mohou být dány nebo užity další znamení manželství.

Svatební požehnání

Pár si může kleknout, když se předsedající modlí o Boží požehnání.

A.

Vzdáváme Ti díky, nejmilosrdnější Bože, za to, že tvá velká láska nás stvořila jako muže a ženy a vytvořila spojení manžela a manželky jako obraz smlouvy mezi Tebou a Tvým lidem. Poslal jsi Ježíše Krista, aby přišel mezi nás, a učinil v sobě Tvoji lásku viditelnou, aby přinesl nový život světu.

Sešli svého svatého Ducha aby se vylila hojnost tvého požehnání na XX a XY, kteří se tento den dali jeden druhému vzájemně v manželství.

Žehnej jim v jejich práci i v jejich společenství; v jejich usínání i jejich vstávání, v jejich radostech a jejich strastech, v jejich životě i jejich smrti.

Přejí-li si novomanželé také prosbu za děti, může duchovní přidat:

Podle své vůle je obdaruj dětmi a učíš jejich domov místem pokoje.

nebo, jsou-li děti již do manželství přivedeny:

Obdaroval jsi je darem a dědictvím dětí, učíš jejich domov místem pokoje.

Pak pokračuje:

Ať je jejich vzájemná láska jako pečeť na jejich srdcích, jako plášť kolem jejich ramen a jako koruna nad jejich čely.

Žehnej jim, tak aby všichni mohli vidět v jejich společném životě obraz Tvého království na zemi. A nakonec, v plnosti času je uvítej do slávy své přítomnosti.

Skrze tvého Syna Ježíše Krista a s Duchem svatým ve tvé svaté církvi všechna čest a sláva je Tvá, všemohoucí Otče, nyní i navěky.

S: Amen.

B.

Vzdáváme Ti díky, nejmilosrdnější Bože, za to, že z Tvé velké lásky mezi nás přišel Pán Ježíš, narodil se z lidské matky a učinil cestu kříže cestou života.

Mocí svého svatého Ducha vylij hojnost tvého požehnání na XX a XY. Chraň je před každým nepřítelem a veď je v pokoji. Ať je jejich vzájemná láska jako pečeť na jejich srdcích, jako plášť kolem jejich ramen a jako koruna nad jejich čely.

Žehnej jim v jejich práci i v jejich společenství; v jejich usínání i jejich vstávání, v jejich radostech a jejich strastech, v jejich životě i jejich smrti.

A nakonec je ve svém milosrdenství přivedl k onomu stolu, u kterého s Tebou Tvoji svatí slaví věčnou hostinu.

Skrze tvého Syna Ježíše Krista a s Duchem svatým ve tvé svaté církvi všechna čest a sláva je Tvá, všemohoucí Otče, nyní i navěky.

S: Amen.

Přímluvné modlitby

Neslaví-li se eucharistie, následuje Modlitba Páně. Liturgie se uzavírá závěrečným obřadem.

Eucharistie

Slaví-li se eucharistie, bohoslužba pokračuje pozdravem pokoje a zbytkem eucharistické liturgie. Při slavení se může užít této vlastní preface:

V pravdě je důstojné a spravedlivé,
abychom Ti vždy a na všech místech vzdávali dík a chválu
Hospodine, všemohoucí a věčný Bože.
Neboť Ty jsi nás stvořil ke svému obrazu
a učinil jsi nás jako muže a ženy.
Dal jsi nám dar manželství
a povolal jsi nás k tomu,
aby náš život odrážel Tvoji věrnost
a abychom sloužili jeden druhému ve svazku smlouvy lásky.
A tak spolu s celou Církví na zemi a s nebeskými zástupy
oslavujeme Tvé jméno spojení v nekončícím hymnu:

Závěr

Pozdrav pokoje

Nebyl-li zahrnut dříve v liturgii, může se sdílet pozdrav pokoje, začínající dialogem mezi předsedajícím a shromážděním.

P: Pokoj Páně buď vždycky s vámi.

S: I s tebou.

Pár se vzájemně může pozdravit polibkem. Všichni přítomní se mohou pozdravit gestem pokoje užitím těchto nebo podobných slov:

Pokoj Tobě.

Požehnání

Předsedající požehná shromáždění:

P: Ať vám všemohoucí Bůh stále sesílá světlo své pravdy, aby vás držel od zlého po všechny dny vašeho života. Ruka Boží ať vás chrání a jeho moc ať vás provází. Požehnání všemohoucího Boha Otce, + Syna i Ducha svatého buď s vámi nyní i navěky.

S: Amen.

Vyslání

Asistující duchovní (A) může vyslat shromáždění:

A: Jděte v pokoji. Služte Pánu.

S: Amen.

Odchod

Když svatební společnost odchází z kostela, může se zpívat píseň nebo hrát instrumentální hudba.

Modifikace ritu

Následující modifikace některých částí liturgie se snaží reflektovat specifika českého prostředí – rozvolnění vazeb na křesťanské společenství a tradici, významný podíl nečlenů církve ve shromáždění při svatebním obřadu, požadavky pro uznání platnosti církevního sňatku státem, v majoritě společnosti vysoká rozvodovost, odmítání dětí a nízká prestiž manželského svazku.

Deklarace záměru

a) dobrovolnost úmyslu

P: XY, chceš si vzít XX za *svoji manželku* dobrovolně a z lásky? (Jestliže tomu tak je, odpověz: Ano, chci.)

XY, XX: Ano, chci.

b) závazky vůči druhému

P: Chceš XX milovat a ctít, radovat se s *ní* ve dnech radosti a těšit *ji* ve dnech trápení a být *jí* oporou a pomocí ve starostech, které přináší život? Chceš *jí* být věrný až do dne, kdy vás rozdělí smrt? (Jestliže tomu tak je, odpověz: Ano, chci.)

XY, XX: Ano, chci.

c) otevřenost vůči rodině a dětem

P: Uzavřením manželství zároveň zakládáte novou rodinu. Ptám se nyní vás obou: Chcete přijmout děti jako dar od Pána Boha? Chcete je vychovávat ve víře v Boha a jít jim na cestě víry příkladem? (Jestliže tomu tak je, odpovězte oba dva společně: Ano, chceme.)

XY+XX: Ano, chceme

Varianta otázek pro případ, je-li jeden ze snoubenců nekřesťan. Otázka na křesťanského partnera:

P: XY, chceš své děti vychovávat ve víře v Boha a jít jim na cestě víry příkladem?

Otázka na partnera, který není křesťan:

P: XX, chceš počítat s tímto závazkem XY a nebránit svým dětem v poznávání Boha a v případném rozhodnutí pro životní cestu ve světle křesťanské víry?

Otázka na shromáždění:

P: Ptám se také vás, rodinných příslušníků XY a XX, i jejich přátel, kamarádů a kolegů a všech vás, které pozvali na svoji svatbu: Chcete respektovat a mít v úctě manželský svazek, který dnes uzavírají? Chcete učinit vše ve vašich silách, abyste byli XY a XX oporou a pomocí v jejich nové životní situaci? Chcete se s nimi radovat v jejich radostech a těšit je ve dnech smutku? Vy kdo věříte v Boha, chcete se za ně k Bohu modlit? Kdo se k tomuto chcete přihlásit, odpovězte společně se mnou: Ano, chceme.

S: Ano, chceme.